

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > שבועות 011 איסתכל באורייתא וברא עלמא תשעא

שבועות 011 איסתכל באורייתא וברא עלמא תשעא

זמן מתן תורה - חג הביכורים

אנחנו נמצאים בס"ד בחודש סיון, סמוך ונראה לחג השבועות הבעל"ט.

חג השבועות, מלבד היותו זמן מתן תורה, שעל שם כך הוא נקרא שבועות, על שם הספירה של "שבעה שבועות תספר לך" (דברים טז, ט), הוא נקרא גם "חג הביכורים". זהו הזמן שמביאים את ביכורי האדם לבית המקדש.

מה השייכות בין קבלת התורה, יום זמן מתן תורה, לביכורים שמגיעים בשבועות?

ברור ופשוט הדבר, שאלו לא שני דברים שנזדמנו לפונדק אחד במקרה, אלא מעצמותו של יום, מהמהות של היום - יש שייכות לביכורים.

בראשית - יש ב' ראשיות לבריאה

התורה הקדושה, כידוע מתחילה באות ב', "בראשית ברא אלוקים" (בראשית א, א), ומעמד הר סיני - "אנכי ה' אלוקיך" (שמות כ, ב) - מתחיל באות א'.

יש ב' ראשיות לבריאה, יש ראשית גשמית לבריאה, ויש ראשית רוחנית לבריאה. הראשית הגשמית של הבריאה, מתגלה ב"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", שמים גשמיים, ארץ גשמית, מים וכו', העולם הגשמי. בראשית ברא אלוקים.

היה ראוי להתחיל את התורה מ"החודש הזה לכם" (שמות כ, ב), כי מהחודש הזה לכם מתחילה ראשית רוחנית. והראשית הרוחנית - הגילוי שלה הוא ממתן תורה, כשהקב"ה אומר "אנכי ה' אלוקיך". ה"אנכי ה' אלוקיך" הוא גילוי של הראשית הרוחנית של הבריאה.

"איסתכל באורייתא וברא עלמא" (זוהר תרומה קסא ע"ב). הרי שיש שני חלקים - יש "איסתכל באורייתא", שזהו השורש הרוחני, ויש את ה"ברא עלמא", שזהו ההתפשטות, העולם התחתון. ה"בראשית" מגלה את ה"ברא עלמא".

ה"אנכי ה' אלוקיך" - מתן תורה - מגלה את ה"איסתכל באורייתא".

ומה קדם למה? ה"ברא עלמא" הרי לא קדם ל"איסתכל באורייתא", אלא ה"איסתכל באורייתא" קדם ל"ברא עלמא". אמת הדבר ש"בראשית" קודם ל"אנכי ה' אלוקיך", ובסדר הזמן ה"בראשית" קדם ל"אנכי ה' אלוקיך" - זהו מצד סדר מתן תורה. אבל בסדר קומת הבריאה, "איסתכל באורייתא, וברא עלמא" - הרי שה"ברא עלמא" מתגלה ב"בראשית ברא אלוקים" - ברא עלמא, והמתן תורה מגלה את ה"איסתכל באורייתא", הרי שהוא מגלה את השורש הרוחני של הבריאה.

כמו שראש השנה הוא זמן "היום הרת עולם", זמן של גילוי של ראשית הבריאה - כך מתן תורה מגלה ראשית, ראשית אחרת, ראשית רוחנית - הראשית של "אנכי ה' אלוקיך".

במתן תורה לא מתגלה רק ה"ראשית" הרוחנית, אלא מתגלה יתר על כן. מתן תורה מגלה כח שבאמצעותו ניתן לראות בראשית הגשמית את השורש הרוחני שלה. כאשר רואים את ה"בראשית ברא אלוקים", אדם יכול לראות את העולם, אבל לא בהכרח שהוא יראה את ה"אנכי ה' אלוקיך".

במתן תורה התגלה מהלך, שהקב"ה מגלה "אנכי ה' אלוקיך". והוא מגלה איך בכל דבר גשמי רואים את השורש הרוחני שלו, איך בכל "ברא עלמא" רואים את ה"איסתכל באורייתא".

העומק שבעצרת כו"ע מודו דבעינן לכם

ידועים דברי הגמ' (פסחים סח ע"ב) בעצרת כו"ע מודו דבעינן נמי לכם, משום שהוא יום שניתנה בו תורה. בשאר המועדים יש מחלוקת אי הוי כולו לה', או חציו לה' וחציו לכם, אבל בעצרת, כו"ע מודו דבעינן נמי לכם, משום שזהו היום שניתנה בו תורה.

מה כוונת הדבר "יום שניתנה בו תורה"? הרי השאלה ידועה ופשוטה, שלכאורה ביום שניתנה בו תורה היה צריך להיות שתהיה רק תורה, ואין "לכם", אין אכילה ושתיה. זו הסברא הפשוטה לכאורה. מהי כוונת הגמ' שיום שניתנה בו תורה בעינן לכם?

כשניתנה תורה, היא לא ניתנה רק רוחנית, היא גילתה איך כל ע"י ה"ברא עלמא" רואים בו את ה"איסתכל באורייתא". הקב"ה איסתכל באורייתא וברא עלמא - והעבודה שלנו היא ע"י ה"ברא עלמא" לראות את "איסתכל באורייתא".

במתן תורה, כשהתגלה "אנכי ה' אלוקיך", הקב"ה פרץ את כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו. כלומר, הקב"ה הראה להם איך בכל "ברא עלמא" רואים את ה"איסתכל באורייתא" - רואים את מי שהסתכל - שזהו הקב"ה, ורואים במה שהוא הסתכל - שזהו האורייתא.

לכן במתן תורה כו"ע מודו דבעינן לכם, כי זהו כל עניינו של מתן תורה. מתן תורה מברר לכם, הוא מברר איך העולם הגשמי - איך ע"י ה"ברא עלמא" רואים את ה"איסתכל באורייתא".

בכורים - גילוי ה"ראשית"

זהו ביאור הדבר שמתן תורה, יום שניתנה בו תורה, זמן העצרת, זמן השבועות, נקרא ג"כ "יום הביכורים". כל ביכורים הוי ראשית. בכור הוא ענין של ראשית, וזהו הענין של ביכורים. הבכור הוא ראשית, "כי הוא ראשית אוננו, לו משפט הבכורה" (דברים כא, יז). מהו הראשית של בכור? כל בכור שהוא ראשית, הוא ראשית של התולדה. הוא לא ראשית של האב - האב הוא אב, והבן הראשון נקרא בכור, הוא הראשית בבנים, אבל הוא לא הראשית בכלל. האב נקרא אב, שהוא מתחיל באות א', והבן הראשון, שהוא הבכור, מתחיל באות ב'.

זהו ההבדל בין מתן תורה לבראשית. האב הוא ראשית, כמו שהתורה מתחילה ב"אנכי", באות א', וזהו בחינת אב, שהוא אות א'. הבראשית הוא אות ב', וזהו בחינת בכור, שהוא אות ב'.

בשבועות מביאים ביכורים, כמו שנאמר הדין שבעינן לכם, ולכן מביאים ביכורים. מה כוונת הדבר שמביאים בכורים? ע"י הביכורים, מגלים איך ה"ראשית" שייך ל"איסתכל באורייתא" - לקב"ה. מביאים את הביכורים אליו ית"ש, מביאים את הביכורים לבית המקדש. מגלים איך הביכורים, שהם ראשית של בראשית, מתגלה בהם ה"אנכי ה' אלוקיך", מתגלה בהם ה"איסתכל באורייתא וברא עלמא".

איסתכל באורייתא וברא עלמא - הכח לשנות הבריאה ע"י עמלות בתורה

כשהקב"ה נתן תורה לעם ישראל, מלבד הדבר כפשוטו שניתנה לנו תורה, ניתן לנו עוד כח. הרי הקב"ה ברא את העולם - "איסתכל באורייתא וברא עלמא". כשהוא נתן לנו את התורה, הוא נתן לנו אותה יחד עם הכח של ה"איסתכל" שבה.

יש תורה, ויש מה שהקב"ה הסתכל בתורה וברא עלמא. כאשר הקב"ה נתן תורה לעם ישראל במתן תורה, הוא לא נתן להם רק את התורה, אלא הוא נתן להם את הכח שהוא עצמו הסתכל באורייתא וברא עלמא, עם הכח הזה הוא נתן להם גם את הכח שהוא ה"הסתכל" שבה.

לכן, מכח התורה, נמסר לחכמי הדורות הכח לשנות את הבריאה. איך יש כח למי שעמל בתורה לשנות את הבריאה?

זהו הכח של העמלים בתורה, כדברי רבותינו. וכדברי האור החיים הידועים, שמי שעמל בתורה נמסר לו טבע הבריאה - ברצותו מאריך, ברצותו מקצר, ותגזר אומר ויקם לך. מי שעמל בתורה יכול לשנות את טבע הבריאה, כמו שראינו בכל חכמי הדורות - לדוגמא, רשב"י וחבריו.

איך יש כח לחכם שעוסק בתורה באמת כאשר הוא עוסק בה לשמה, לשנות דברים בבריאה, לעשות מעשי ניסים?

אם הקב"ה היה נותן תורה לעם ישראל בלי ה"איסתכל באורייתא", הרי שהיתה נמסרת לנו רק התורה, לא יכלנו לשנות כלום, אבל כאשר הקב"ה נתן לנו את התורה, הוא מסר לנו את ה"איסתכל באורייתא" שממנו הוא ברא את העולם, ומכאן ואילך כל חכם שמסתכל באורייתא אליבא דאמת, הקב"ה מסר לו את אותו כח לשנות את הבריאה.

"מה הוא בורא עולמות, אף אתם בוראים עולמות" (בראשית רבה יט, ד) - זו היתה טענת הנחש כמו שאומרים חז"ל, ומצד הקדושה נאמר, כמו שהוא איסתכל באורייתא וברא עלמא, כך הקב"ה מסר לנו את הכח שנקרא איסתכל באורייתא.

הכח להסתכל באורייתא ניתן במעמד הר סיני לכל נשמות ישראל. מכוחו, מכח אותו איסתכל באורייתא, יש כח לעמלי התורה באמת לשנות את כח הבריאה.

הכח הפשוטה של "איסתכל באורייתא וברא עלמא" שיש לכל אחד

אבל מלבד זה שניתן כח לשנות את כח הבריאה למי שעמל בתורה, גנוז כאן כח נוסף שיותר שייך אלינו.

רובם של בני האדם לא נמצאים במדרגה שבאפשרותם לשנות את כח הבריאה מכח עמל התורה, אבל הכח של "איסתכל באורייתא וברא עלמא", זה נמסר לכל אחד ואחד. מהו הכח שנמסר לכל אחד באיסתכל באורייתא וברא עלמא?

כשהקב"ה ברא את העולם, מה כוונת הדבר שהוא הסתכל באורייתא? וכי כוונת הדבר שבכדי לברוא עולם הקב"ה צריך להסתכל באורייתא, הוא לא יכול לברוא עולם מבלי להסתכל? ברור שהוא יכול! מה כוונת הדבר שהקב"ה איסתכל באורייתא וברא עלמא לפי מה שדיברנו קודם?

הוא ברא עולם שאפשר לראות בכל דבר בבריאה את ה"אורייתא" שבו. הוא ברא עולם, שמי שמסתכל באורייתא יכול לראות עלמא, ומי שמסתכל בעלמא יכול לראות את ה"אורייתא".

וכשהוא נתן לנו את אותה תורה, הוא נתן לנו כח של תורה, שהאדם יוכל לראות באורייתא, ולראות עלמא. הוא יוכל לראות עלמא, ולראות אורייתא.

אם הקב"ה בלבד היה מסתכל באורייתא וברא עלמא, ואת הכח של ה"איסתכל" היה משאיר אצלו כביכול, הרי שהוא הסתכל באורייתא וברא עלמא, אבל אנחנו רואים רק עלמא, אנחנו לא רואים אורייתא. אבל כשהוא מסר לנו את כח ההסתכלות הזו, מכאן ואילך בכל דבר שהאדם רואה, הוא יכול לראות את ה"אורייתא" שבדבר.

מהו עומק מעמקי הדברים?

אנחנו חיים הרי בעולם גשמי, אנחנו חיים בעולם שהוא לא העולם העליון, הוא לא גן עדן, הוא לא עולם רוחני, אנחנו חיים בעולם שכולו חומריות, ואנחנו עוסקים בתורה, כל אחד לפי ערכו. אבל לכאורה יש לנו שני עולמות, יש לנו עולם אחד שהוא תורה, למי שזוכה לעמול בתורה כל חייו, או למי שקובע עתים לתורה, אבל יש לכל אחד ואחד זמנו לתורה. ומאידך יש לנו עוד עולם, שהוא עולם הזה. היכן הם מצטרפים אהדדי, איפה היא נקודת החיבור?

"איסתכל באורייתא וברא עלמא" - הקב"ה נתן לנו כח לראות איך הם מחוברים יחד. הוא לא מסר לנו רק אורייתא לבד ועלמא לבד, הוא מסר לנו כח לראות איך הוא הסתכל באורייתא וברא עלמא, ואיך אנחנו ג"כ נוכל לצרף את האורייתא עם העלמא. זה גופא מה שהוא מוסר לנו.

מכח כך, ביד כל אדם ואדם לא לחיות בשני עולמות נפרדים באופן שיש לו זמן תורה לחוד ויש לו זמן עוה"ז לחוד, אלא מכאן ואילך, בכל חומריות שיש, האדם יכול לראות דרכה את האורייתא, הוא יכול לראות דרכה את הקב"ה.

מבט החפץ חיים על הרכבת

הצדיקים, החפץ חיים ועוד, כידוע מאד, בכל מעשה ומעשה שהיה קורה בעולם, הם היו בונים על זה תילי תילים של הוראות

כיצד האדם צריך להתנהג. אם הם ראו את הרכבת שנבנתה, אז הם ראו שהמשיח עומד להתקרב, שהקב"ה מקצר את הדרכים כדי שיוכלו להגיע מהר. וכן על זה הדרך, רבים המעשים.

מאיפה המבט הזה הגיע? הרי האדם הרגיל, כשהוא רואה רכבת, הוא רואה רכבת. איך החפץ חיים כשהוא ראה רכבת, הוא ראה את פעמי המשיח מתקרבים? מאיפה הוא ראה את זה?

אצל החפץ חיים, ושאר גדולי הדורות, התורה והעלמא לא היו שני דברים. כשהוא ראה רכבת, אז הוא ראה את ה"איסתכל באורייתא וברא עלמא" של הרכבת, ואם כן בשביל מה נבראה רכבת? צריך "להסתכל באורייתא"!

בכל דבר שהוא ראה בגשמיות, הוא ראה שיש לו שורש של "איסתכל באורייתא" שבו, וה"איסתכל באורייתא" שבו גרם לו שהוא לא רואה עוה"ז כפשוטו, אלא הוא רואה בכל דבר רק איך ה"אורייתא" נגלית דרך העלמא.

כסף - לראות הכיסופין להקב"ה

דוגמא נוספת, המובאת בדברי רבותינו.

רבותינו אומרים שכסף זה מלשון "נכסף נכספת לבית אביך" (בראשית לא, ל). כל אדם ואדם, כאשר הוא חי חיים פשוטים, חיים חיצוניים, חיים רגילים, כשהוא יראה דולר, האם הוא מרגיש כיסופין לקב"ה? לא! אולי כיסופין לדולר... הוא רואה גשמיות, הוא רואה כסף.

אבל אדם שרואה במבט של איסתכל באורייתא וברא עלמא, כאשר הוא רואה כסף, הרי שהוא רואה כאן כיסופין, ומאיפה הכיסופין, כיסופין לתורה, כיסופין לקב"ה, כיסופין למצוות.

הבריאה היא מראה

הכח הזה של ההסתכלות, הוא איך אדם רואה בכל פרט בבריאה, ולו הקטן ביותר, רק אורייתא.

זה לא כמו שבני אדם סוברים, שמדובר כאן על איזה שהוא מבט של התעוררות, הוא מתעורר מכל דבר, אם קורה איזו שהיא מלחמה בעולם, או קורה איזה שהוא אסון, מתבוננים ומגיעים להתעוררות.

ודאי שכך גם פשוטם של דברים, כדברי חז"ל ש'לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומית שבלב' (ברכות נט ע"א), וכל מה שהקב"ה עושה בכל העולם, הוא עושה כדי שישאל יתעוררו. אמת. אבל זה הרבה יותר פנימי מזה, והרבה יותר עמוק, והרבה יותר אמיתי.

אדם שרואה עולם, והוא רואה רק שהקב"ה מעורר אותנו לראות שנתבונן, אז הוא בעצם רואה עולם, והעולם גורם לו להתעוררות. אבל אדם שרואה את הבריאה באופן של איסתכל באורייתא וברא עלמא, הוא רואה בעלמא כמו מראה שמראה לו את האורייתא.

כאשר האדם עומד מול ראי, אז הוא אומר שמה שהוא רואה מהצד השני זו התעוררות? כמובן שזו איננה התעוררות! הוא רואה את המציאות של מה שיש בצד הזה - רואים בצד השני.

העולם, הוא תולדה, הוא כמו מראה שמראה לנו מה קיים בשורש. אם השורש, האורייתא, היא בצורה מסויימת, הרי שהעלמא מתגלה בצורה מסויימת.

"דורשין סמוכין" - לראות הסדר בבריאה

דוגמא נוספת. ישנה מחלוקת בגמ' (יבמות ד ע"א) כידוע האם דורשים סמוכין, או לא דורשים סמוכין, ובמשנה תורה לכו"ע דורשים סמוכים. מה כוונת הנידון האם דורשים סמוכין או לא דורשים סמוכין?

כשהקב"ה ברא את העולם, הוא ברא אותו מכח התורה, הוא ברא עולם, והוא ברא אותו מכח התורה. אם התורה יש בה סמוכין, אז כל העולם כולו יהיה סמוך לפי סדרו. אבל אנחנו רואים הרבה מאד מאורעות בעולם שלא רואים להם סדר. יש את המשל הידוע של החפץ חיים, לאותו אדם שהגיע לבית מדרש, והוא ראה את הגבאי מעלה פעם מהצד הזה, ופעם מהצד הזה, הוא ניגש לגבאי, וטען כלפיו למה שלא תעלה לפי הסדר? אמר לו הגבאי, יש כאן סדר אחר. הוא כהן, הוא לוי, להוא היה אתמול יאר-צייט וכו'.

כלומר, מי שרואה בעיניים הפשוטות, הוא רואה שאין כאן סדר. איפה השורש של זה באורייתא?

אם האורייתא היתה כולה כסדרה, בכולה היה אפשר לדרוש סמוכין, הרי שהיה צריך לראות בעולם סדר של הנהגה, אדם היה רואה שכר ועונש, הוא היה רואה את כל מהלך הבריאה, הוא היה רואה את כל הנהגת ה', כי הכל היה כסדרם. יד לחוטם - מיד היתה נקצצת, האדם העושה מצוה - היו רואים מיד את שכרו, הכל היה מתנהל ע"פ סדר.

ברם הקב"ה ברא את העולם מכח האורייתא, והרי האורייתא עצמה לא נכתבה כסדרם. חז"ל אומרים ש'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ' (ברכות נה ע"א), אולם האותיות כמו שהם מסודרים לפנינו, הם לא באותו גילוי, וא"כ התורה לא נכתבה כסדרה. 'אין מוקדם ומאוחר בתורה' (פסחים ו ע"ב), פרשה שהיתה לפני כן, נכתבה אחר כך, פרשה שהיתה קודם, נכתבה לאחר מכן.

כך גם המבט הפשוט על העולם, אנחנו רואים עולם שהוא לא מסודר. אם היינו רואים עולם מסודר, כלומר שאורייתא מסודרת, ואם רואים עולם שהוא לא מסודר, כלומר שגם באורייתא עצמה נאמר היסוד של 'אין מוקדם ומאוחר בתורה'.

מה שלא רואים בבריאה סדר בהנהגת ה', זה מחמת שבאורייתא נאמר היסוד של 'אין מוקדם ומאוחר בתורה'.

אפשר להביא עוד ועוד דוגמאות להמחיש איך מה שקיים באורייתא קיים בעלמא, ואיך מה שקיים בעלמא קיים באורייתא, אבל נקודת היסוד היא אחת, שהאדם לא יביט על העלמא כפשוטו. גוי שאין לו אורייתא, רואה עולם בלי איסתכל באורייתא.

הכח בישראל לראות את הקב"ה בכל דבר

ידועים דברי חז"ל ש'ישראל עלו במחשבה תחילה להיבראות' (בראשית רבה א, סד). מה כוונת הדבר שישראל עלו תחילה במחשבה להיבראות? באיסתכל באורייתא, הקב"ה הסתכל ומחשבתו הראשונה היתה לברוא את ישראל, כי הם רואים בכל דבר אורייתא.

"קוב"ה וישראל ואורייתא חד" (זוה"ק יתרו צ ע"ב) - כלומר, שאדם שנשמתו מישראל, בכל דבר הוא רואה אורייתא, בכל דבר הוא רואה ה' יתברך.

ההגדרה של "קוב"ה וישראל ואורייתא חד" איננה כהגדרה נכונה שכתובה בספרים ואין לה שייכות לחיים, אלא קוב"ה ואורייתא וישראל חד זה למעשה, בפועל ממש! כלומר, ישראל רואה בכל דבר האורייתא שבו, והוא רואה את הקוב"ה - שהוא ה"איסתכל".

כל דבר מורכב מאסתכל באורייתא, ממי שהסתכל, ובמה שהסתכל. מי שהסתכל - קוב"ה, במה הוא הסתכל - בתורה. ולפיכך בכל דבר אדם צריך לראות את שתי הבחינות הללו.

רק ישראל, שעמדו רגליהם על הר סיני, הקב"ה נתן להם את אותה הסתכלות, את אותו מבט אמת. חז"ל אומרים (רש"י דברים ד, לה) שבהר סיני הקב"ה קרע את כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו. ואין זה רק כפשוטו שהוא קרע רק את הרקיעים העליונים והראה להם שאין עוד מלבדו, על אף שגם פשוטם של דברים אמת, אלא כתוב כאן יותר מכך, שבמעמד הר סיני הקב"ה נתן להם את הכח לראות איך בכל רקיע ורקיע שנסתכל, נראה את הקב"ה, נראה את התורה.

מתן תורה נתן כח לעם ישראל, שהאדם יוכל לראות בכל דבר מעמקי תורה, לראות קוב"ה.

ברור ופשוט לפי"ז, מדוע 'בעצרת כו"ע מודו דבעינן לכם'. בעצרת כו"ע מודו דבעינן לכם, כי כל עניינו של מתן תורה, זה לראות ב"לכם" את האורייתא, זה לראות ב"לכם" את קוב"ה.

"אתם קרויים אדם, ואין אומות העולם קרויים אדם" (ב"מ קיד ע"א). האורייתא היא בצורת אדם, רמ"ח מצוות עשה, שס"ה מצוות לא תעשה. כנגד רמ"ח איברי אדם, ושס"ה גידים, כי עבודת האדם היא "מבשרי אחזה אלוק" () - מבשרי אחזה את התורה. העולם נברא "בצלמנו כדמותנו", בצלם ודמות של מעלה, והוא נברא בצלם ודמות של תורה, שיש בה רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה כצורת אדם.

בכל אבר ואבר באדם, הוא צריך לראות בו את ה"אורייתא". באבר הוא רואה את הרמ"ח, בגיד הוא רואה את השס"ה. "בצלמנו כדמותנו" - הוא רואה מתוכו את הדמות וצלם של מעלה.

זה לא שהוא נברא בצלם ודמות של מעלה, ועכשיו הוא מציאות לעצמו. הוא נברא בצלם ודמות של מעלה, בכדי לראות בכל דבר את הצלם ודמות של מעלה, כביכול את קוב"ה.

"איסתכל באורייתא וברא עלמא" - הרי שהקב"ה ברא את העולם באופן כזה, שבכל מקום יהיה לאדם את כח ההסתכלות הזו, לראות בכל דבר של העולם את האורייתא, ואת מי שהסתכל, את קוב"ה.

ביכורים - הכרת ה"ראשית" האמיתי

זהו עומק הדבר, שמביאים ביכורים בזמן מתן תורתנו. ביכורים הם ראשית, "ולקחת מראשית כל פרי האדמה" (דברים כו, ב). מה כוונת הדבר שמביאים לקב"ה את הראשית?

ודאי שפשוטם של דברים, פרי שביכר ראשון נותן עליו גמי וכו', כדברי המשנה (ביכורים פ"ג מ"א) כידוע.

אבל עומק הדבר, בכל דבר שהאדם רואה, הוא צריך להסתכל בראשית הדברים, "טוב אחרית דבר מראשיתו" (קהלת ז, ח). בכל דבר שהאדם רואה, הוא צריך להסתכל בראשית הדברים.

החפץ חיים כידוע היה חוזר כל ימי חייו על תחילת ספר בראשית, שבעת ימים של מעשה בראשית. ששת ימים ושבת קודש.

מה עומק הדבר שהוא היה חוזר על זה תמיד?

האדם צריך לחיות בנקודת הראשית של כל דבר, כאשר הוא מתבונן בנקודת הראשית של כל דבר, הרי שהוא רואה בכל דבר אורייתא.

בששה ימים שהקב"ה ברא את העולם, אז מי שראה שמים, הוא רואה שהשמים האלו "בדבר ה' שמים נעשו" (תהלים לג, ו), הוא רואה ארץ, הוא רואה בדבר ה' ארץ נעשתה. הוא רואה בעל חי, זהו הבעל חי שנברא להדיא בדבר ה'. אבל אדם שרואה היום בעל חי, הוא לא רואה שהבעל חי הזה נברא בדבר ה'. הבעל חי הזה הוא תולדה של בעל חי קודם, תולדה של בעל חי קודם - עד הבעל חי הראשון שנברא בששת ימי בראשית.

מי שראה בעל חי שנברא בששת ימי בראשית, הוא רואה את מה שנברא להדיא במאמרו ית', אבל מי שרואה היום דג, מה הוא רואה, דג שהסבא של הסבא של הסבא שלו נברא מפיו של הקב"ה, אבל בדג הזה - לא, לא רואים אותו כיצירה של הקב"ה.

מי שמביט על כל דבר לפי הששת ימי בראשית שלו, הרי שהוא רואה בכל דבר שהוא נעשה בדבר ה'. זהו עומק הדבר של ביכורים "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלוקיך". זה לא רק שהאדם צריך להביא את הביכורים לקב"ה, אלא הוא צריך לראות בכל דבר את הראשית שלו, ובראשית - שם הוא רואה את הקב"ה.

אם אדם מביט בכל דבר והוא רואה את נקודת ההתחלה שלו, באותה נקודה הוא יראה את הקוב"ה ואת האורייתא, והוא יגלה את הקב"ה בכל דבר.

מי שרואה את הדברים לאחר ששת ימי בראשית, הוא כבר לא רואה קוב"ה ואורייתא בגילוי, אבל מי שמסתכל על ששת ימי בראשית כל הזמן, א"כ בכל דבר, אפי' בדג של היום, אפי' באווז של היום, הוא רואה את ה"איסתכל באורייתא וברא עלמא" שבו.

יתן הקב"ה בעז"ה שנזכה לקבל את התורה בשלמות - כלומר, לראות בכל דבר את ה"איסתכל באורייתא וברא עלמא". לא לראות עלמא לחוד - אלא בכל נקודה ונקודה בעלמא, לראות את הקב"ה ואת תורתו. ואז נזכה לקבלת תורה בשלמות.

Featured Image Text:

איסתכל באורייתא וברא עלמא

Source: <https://bilvavi.net/shiur/שבועות-011-איסתכל-באורייתא-וברא-עלמא-תשעא>

Links

[1] <https://bilvavi.net/shavous>